

Yttrande över Europeiska kommissionens förslag till förordning om digitala nät KOM (2026) 16

Kommunstyrelsens ordförandes beslut

Ordföranden beslutar

att lämna synpunkter till Finansdepartementet enligt yttrande.

Christian Orsing

Kommunstyrelsens ordförande

Beskrivning av ärendet

Helsingborgs stad har mottagit rubricerad remiss för yttrande.

Enligt kommunstyrelsens delegeringsordning punkt 23 har ordföranden rätt att avge yttrande i ärenden som inte är av principiell beskaffenhet.

I ärendet ingår följande handlingar

- Yttrande över Europeiska kommissionens förslag till förordning om digitala nät KOM (2026) 16

Handläggare av ärendet

Jerker Olsson

Enhetschef

Digitaliseringsavdelningen

Beslutet ska skickas till

Handläggaren – för kännedom

Finansdepartementet – enligt remiss

Anmälan av beslut

Beslutet ska anmälas i kommunstyrelsen

Finansdepartementet

Yttrande över Europeiska kommissionens förslag till förordning om digitala nät KOM (2026) 16

1. Synpunkter

1.1 Markåtkomst och grävtillstånd (Artiklarna 62–64)

Kommunen välkomnar ambitionen att förenkla och harmonisera processen för markåtkomst, men har följande synpunkter:

1.1.1 Administrativa avgifter (Artikel 62)

Artikel 62 tillåter avgifter för rätten att installera anläggningar, under förutsättning att de är objektivt motiverade, transparenta, icke-diskriminerande och proportionerliga.

Kommunens synpunkt

Det bör förtydligas vad som avses med "proportionerliga" och "objektivt motiverade" avgifter i kommunal kontext. En harmoniserad beräkningsmodell på nationell nivå vore välkommen.

1.1.2 Handläggningskrav

Förordningens krav på enkla och transparenta förfaranden innebär att kommunen behöver säkerställa att nuvarande handläggningsprocesser lever upp till kraven. Artikel 34 föreskriver att processen för ansökan om tillstånd för småcelliga accesspunkter "i princip" inte ska ta mer än fyra månader.

Kommunens synpunkt

- Kommunen efterfrågar vägledning från PTS om vad kravet på "enkla och transparenta" förfaranden konkret innebär för kommunal tillståndshandläggning, och önskar stöd i form av mallar och standardiserade processer. Aspekter kopplade till handläggningstid behöver beaktas.*
- Fyra månader kan tyckas vara en lång tid, men är det inte i kommunala sammanhang, där diskussioner om den lämpligaste placeringen – utifrån såväl stadens önskemål som operatörernas krav – ibland kan vara motstridiga. Detta kräver dialog och ett visst*

givande och tagande. Om denna dialog ska ligga med i handläggningstiden kommer mer än fyra månader att behövas.

1.1.3 Strukturell separation (Artikel 63.3)

Artikel 63.3 kräver att, när en offentlig myndighet äger eller kontrollerar bolag som tillhandahåller kommunikationsnät, ska funktionen för att bevilja ledningsrätt vara effektivt separerad från ägande-/kontrollfunktionen.

Kommunens synpunkt

Det är oklart hur "effektiv strukturell separation" ska uppnås i praktiken. Kommunen begär förtydligande om detta innebär organisatorisk, processuell eller juridisk separation. Kraven bör inte försvåra kommunal samordning av infrastrukturplanering.

1.2 Tillgång till kommunal infrastruktur för 5G-accesspunkter (Artikel 34.4 och 34.5)

Artikel 34.4 ger operatörer rätt att få tillgång till offentlig infrastruktur som kontrolleras av lokala myndigheter – inklusive lyktstolpar, trafiksignaler och hållplatser – för installation av småcelliga trådlösa accesspunkter på FRAND-villkor.

Kommunen välkomnar att klara regler skapas för denna typ av tillträde.

Kommunens synpunkt

Det saknas tydlig vägledning om vad "rimliga" krav innebär från kommunens perspektiv, t.ex. avseende underhållsansvar, försäkring och estetiska krav.

Det är oklart hur kommunen kan ställa krav kopplade till stadsbilden och kulturmiljö utan att det betraktas som diskriminerande. För en kommun är det ytterst viktigt att estetik och skyddande av kulturmiljö är med i balansen av den tekniska framdriften.

Det bör finnas möjlighet för ägaren att avböja en förfrågan med hänvisning till konkurrerande/störande radiofrekvens, eller att utrustningen anses överbelasta stolpen/masten rent mekaniskt eller eltekniskt. All form av access vid installation eller löpande drift, måste ske under överinseende av ägarens driftsentreprenör, varvid direkta merkostnader måste kunna överföras på operatören.

Artikel 34.5 direkta ökade kostnader för ägaren, som uppstår genom exempelvis ökad energianvändning i ägarens elnät, försvårad åtkomst för service eller reparationer måste kunna överföras på operatören med full täckning utan vinstmarginal.

Vi hade önskat nationella krav på utformning av antennbärare (master, monopol och dylikt), antenner samt tekniskåp/bodar så att de passar in i den miljö där de ska sättas upp.

Avgiftsmodellen bör harmoniseras nationellt för att undvika ojämn prissättning.

Kommunen begär förtydligande om hur kravet förhåller sig till kommunens egna kapacitetsbehov av infrastrukturen.

1.3 Stadsnätbolaget och tillträdesskyldigheter

DNA bibehåller och förstärker regleringen för nättillträde, inklusive möjligheten för NRA att ålägga nätoperatörer med SMP att tillhandahålla tillträde på FRAND-villkor.

Kommunen välkomnar att öppen accessinfrastruktur (fiber) explicit premieras i förordningen.

Harmoniseringen av EU-gemensamma grossistprodukter (Artikel 207) skapar förutsägbarhet, men produktspecifikationerna bör vara anpassade till kommunala nät med varierande topografi.

Kravet på separata finansiella konton för nättillträdesverksamhet kan innebära merbelastning för mindre stadsnätbolag.

1.4 Krisberedskap och nätresiliens

DNA inför ett specifikt ramverk för nätresiliens och beredskap för kris. Kommunen berörs som samhällsaktör och som ägare av kritisk digital infrastruktur.

Kommunen välkomnar de förstärkta reglerna om resiliens och nödkommunikation.

Det behöver tydliggöras vilka skyldigheter som åvilar kommunen respektive stadsnätbolaget vid krissituationer.

Samordningen mellan kommunala krisplaner och de nya EU-kraven bör underlättas via nationell vägledning från PTS och MSB.

1.5 Konsumentskydd och invånarnas rättigheter (Artiklarna 93–107)

DNA stärker slutanvändarnas rättigheter på ett antal punkter som direkt berör kommunens invånare:

Kommunens synpunkt

Kommunen välkomnar de stärkta konsumenträttigheterna. Kommunen efterfrågar dock vägledning om hur kommunen i sin roll som rådgivare ska

förhålla sig till de nya EU-gemensamma reglerna kontra eventuella nationella specialregler.

2. Kommunens övergripande ställningstagande

Sammanfattande bedömning

Kommunen ställer sig i huvudsak positiv till förordningens syften och välkomnar harmoniseringen av regelverket för digital infrastruktur. De potentiellt mest utmanande aspekterna är kraven på strukturell separation, hantering av 5G-accesspunkter på kommunal infrastruktur samt kraven på snabbare och mer transparenta tillståndsprocesser.

Kommunen stödjer:

- Ambitionen att skapa ett enhetligt regelverk som underlättar utbyggnad av fibernät och 5G.
- Stärkt konsumentskydd för kommunens invånare.
- Tydligare regler om tillgång till kommunal infrastruktur för 5G-accesspunkter – förutsatt att kommunens intressen beaktas. Det bör dock finnas möjlighet för ägaren att avböja en förfrågan med hänvisning till konkurrerande/störande radiofrekvens, eller att utrustningen anses överbelasta stolpen/masten rent mekaniskt, eltekniskt eller med hänsyn till kulturhistoria och estetik.
- Harmoniseringen av krisberedskapsregler som kompletterar befintliga nationella krav.

Kommunen begär förtydliganden om:

- Hur kravet på "effektiv strukturell separation" (Artikel 63.3) ska tolkas och implementeras för kommuner med kommunala stadsnätsbolag.
- Vad som avses med "proportionerliga" och "objektivt motiverade" avgifter i kommunal kontext (Artikel 62).
- Hur kommunen kan beakta estetiska och kulturmiljömässiga hänsyn utan att det betraktas som diskriminerande.
- Nationell implementeringsvägledning från PTS och SKR om hur DNA:s krav ska omsättas i kommunal förvaltningspraxis.

Kommunen påpekar risker med:

- Att den direkta tillämpligheten av förordningen minskar utrymmet för anpassning till svenska kommunala förutsättningar.
- Att kraven på snabbare handläggning kan kräva ökade resurser utan motsvarande ökning av kommunens finansiering.
- Att en alltför vid tolkning av operatörers tillträdesrätt till kommunal infrastruktur kan skapa konflikter med kommunens egna kommunikationsnät som nyttjar infrastrukturen (alla lyktstolpar) i kommunen samt vid planerings- och driftsbehov.

3. Kontaktuppgifter

För frågor om detta remissvar, vänligen kontakta:

Namn:	Jerker Olsson, bitr avdchef Digitaliseringsavdelningen
E-post:	jerker.olsson@helsingborg.se
Telefon:	0703-178 179
Förvaltning:	Stadsledningsförvaltningen, Helsingborgs Stad

Helsingborgs Stads synpunkter och kommentarer har till yttrandet inhämtas från:

Stadsledningsförvaltningen - Digitaliseringsavdelningen

Stadsbyggnadsförvaltningen – Mark och Exploatering

Stadsbyggnadsförvaltningen – Drift och Underhåll

Stadsbyggnadsförvaltningen – Stadsmiljöavdelningen

Pingday